

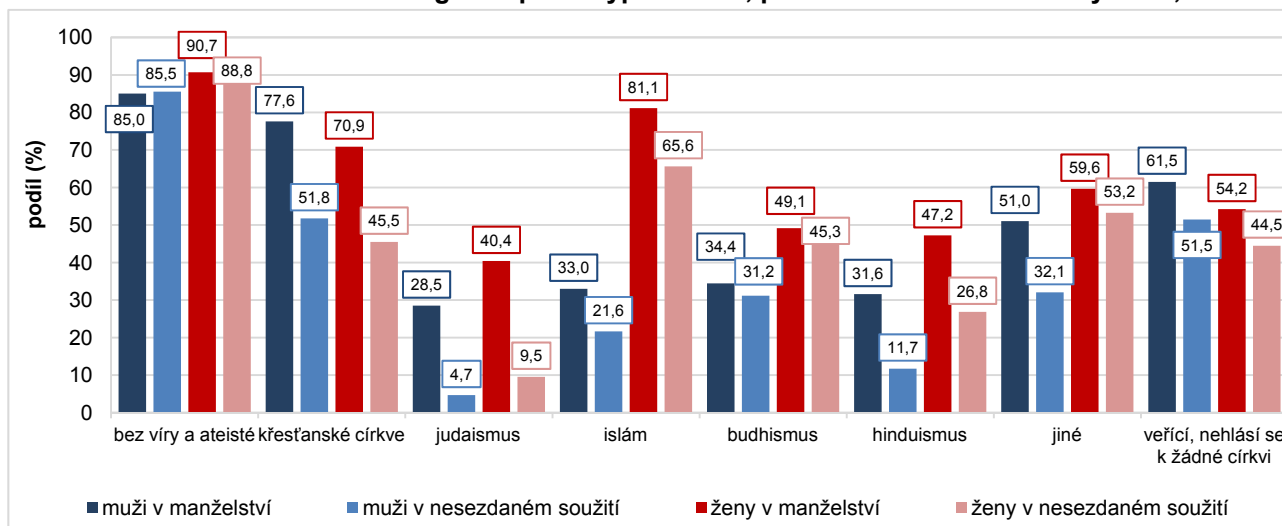
3. Národnostní a náboženská homogamie sezdaných a nesezdaných párů

Obsahem sčítání lidu jsou i otázky na národnost a náboženské vyznání, ke kterým se člověk hlásí. Tyto otázky byly však dobrovolné a část občanů využila svého práva na tyto dotazy neodpovídat (25,3 % obyvatel u otázky na národnost a 44,7 % u náboženství), proto se analýza týká pouze párů, ve kterých oba z partnerů údaj o své národnosti nebo náboženské víře vyplnili. Jak u náboženského vyznání, tak u národnosti celkově platí, že nesezdaná soužití byla méně homogamní, než manželské páry, ale rozdíly byly malé.

U manželských párů jsou častěji zastoupeni partneři se stejnou náboženskou vírou

Podle Sčítání 2011 bylo nábožensky homogamních, tedy oba partneři vyplnili naprosto stejné náboženské vyznání, 79,9 % manželských párů a 76,8 % párů žijících v nesezdaných soužití¹. Mírně nižší míra homogamie u nesezdaných soužití byla patrná u všech věkových kategorií, přičemž jak u mužů, tak u žen se rozdíl oproti manželským párům téměř plynule s věkem zvyšoval. Narušení tohoto trendu bylo jen u věkové kategorie 30-34 let, ve které byl zároveň rozdíl mezi sezdanými a nesezdanými svazky nejnižší (1,3 p.b. u mužů a 1,7 p.b. u žen), největší pak byl u osob, kterým bylo 50 let a více (4,9 p.b. resp. 5,2 p.b.). Podíl nábožensky homogamních svazků byl jak u manželských, tak i nesezdaných párů nejnižší ve věkové kategorii 25-29 let (78 % resp. 75 % jak u mužů, tak u žen), nejvyšší pak v kategorii 40-44 let (82 % resp. 79 %).

Graf č. 11 Podíl náboženské homogamie podle typu soužití, pohlaví a náboženského vyznání, 2011

Zdroj dat: ČSÚ (SLDB), vlastní výpočty

Míra náboženské podobnosti se u sezdaných a nesezdaných párů výrazněji liší u křesťanů

Jak je vidět na grafu č. 11 podíl homogamních párů se lišil podle typu náboženského vyznání a jsou patrné rozdíly mezi muži a ženami a také mezi jednotlivými typy soužití. Osoby, které uvedly, že jsou bez víry, nebo se označily za ateisty v naprosté většině žily s partnerem, který učinil stejné, a nezáleželo na tom, zda se jednalo o manželský pár, nebo o nesezdané soužití (u mužů rozdíl podílu homogamních párů 0,5 p.b., u žen o trochu více - 1,9 p.b.). Lidé hlásící se k některé z křesťanských církví pak žili s partnerem stejného vyznání méně často oproti osobám bez vyznání a rozdíl v podílu homogamních svazků mezi manželskými páry a nesezdanými soužitími byl výraznější (u kohabitací méně o 25,9 p.b. u mužů a 25,4 p.b. u žen). Pokud lidé hlásící se ke křesťanským církvím nežili v homogamním manželském svazku, nejčastěji jejich manžel/ka byl/a bez vyznání (41,0 % mužů z nábožensky heterogamních svazků mělo partnerku bez vyznání a 51,6 % žen), nebo se hlásil/a k jiné z křesťanských církví (37,7 % u mužů a 26,5 % u žen). Křesťané žijící v heterogamním nesezdaném soužití také nejčastěji žili s partnerem/kou bez vyznání (56,8 % u mužů a 62,1 % u žen), druhou nejčastější kombinací pak bylo soužití s osobou, která uvedla, že je

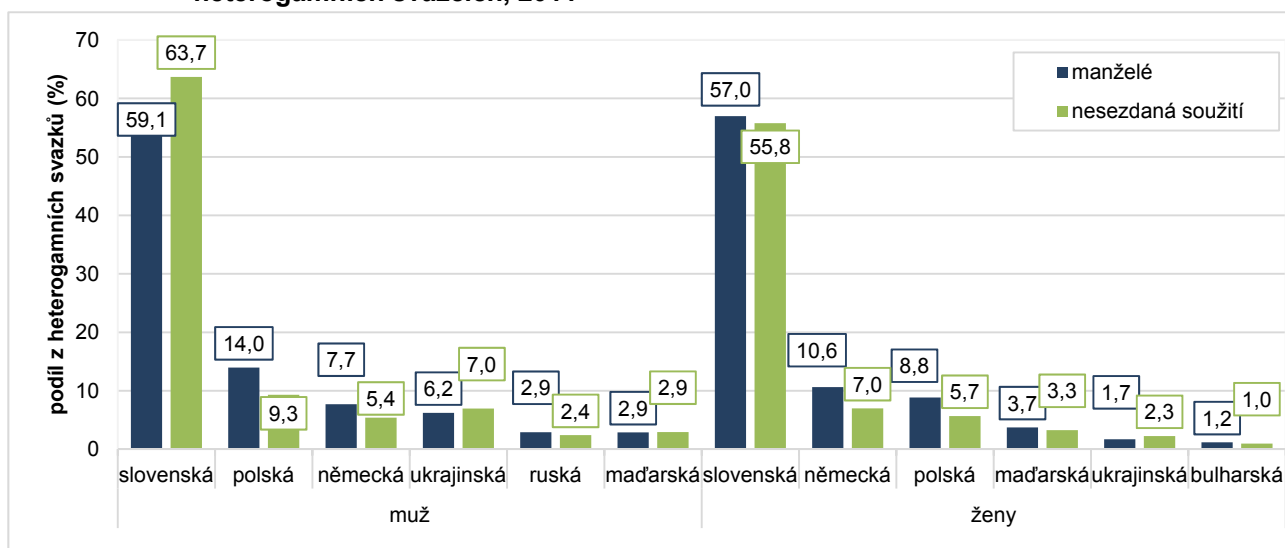
¹ analýza náboženské homogamie se vztahuje jen na páry, ve kterých oba partneři vyplnili údaj o náboženském vyznání

věřící, ale nehlásí se k žádné z církví (21,9 % u mužů a 20,1 % u žen), ale téměř stejná část jich žila s partnerem/kou hlásící se k jiné křesťanské církvi (20,1 % mužů a 15,7 % žen). U ostatních náboženských vyznání byla míra homogamie ve většině případů nižší, ale k judaismu, islámu, buddhismu a hinduismu se přihlásilo velmi málo lidí žijících v domácnosti tvořené jednou úplnou rodinou (v řádu stovek), proto je možnost srovnání omezená.

Naprostá většina párů je národnostně homogamní

Naprostou stejnou národnost do sčítacích formulářů vyplnilo 91,2 % manželů a 88,6 % nesezdáných párů z těch, kde muž i žena údaj o své národnosti vyplnili. Pokud bychom však za národnostně homogamní páry považovali i kombinace národností České republiky – česká, moravská, slezská a u osob se dvěma národnostmi jejich vzájemné kombinace, byl by podíl ještě vyšší – 93,7 % u manželských párů a 91,9 % u nesezdáných soužití. U osob, které se přihlásily k jedné z českých národností, pak byl podíl o trochu vyšší - 97,0 % českých mužů žijících v manželství mělo partnerku, která se také hlásila k některé z národností České republiky, a z těch, kteří žili v nesezdaném soužití, to bylo téměř stejně - 96,6 %. U českých žen byly podíly nepatrně nižší – 96,7 % resp. 95,5 %. Jak čeští muži, tak ženy žijící s osobou jiné národnosti, nejčastěji měli partnery/ky, kteří se přihlásili k slovenské národnosti (viz graf č. 12). Mezi další dvě nejčastější národnosti partnerů jak u mužů, tak u žen pak patřila národnost německá a polská.

Graf č. 12 Nejčastější národnosti partnerů/ek českých mužů a žen žijících v národnostně heterogamních svazcích, 2011²

Zdroj dat: ČSÚ (SLDB), vlastní výpočty

² do jednotlivých národností byly přiřazeny i osoby, které se kromě dané národnosti přihlásily ještě k některé z národností České republiky, vč. národnosti Československé